

İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23312>

Öz

İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği (İBEDTÖ), ilköğretim kademesindeki öğrencilerin Beden Eğitimi dersine yönelik sahip oldukları tutumları ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçek, yabancı dildeki orijinal bir araçın Türk kültürüne ve eğitim sistemine uygun hale getirilmesi amacıyla Kalemoğlu-Varol, Ünlü, Erbağ ve Sünbül (2016) tarafından uyarlama çalışması ile kullanıma sunulmuştur. Bu uyarlama çalışması, Beden Eğitimi dersinin eğitim sürecindeki önemini vurgulamakta ve öğrencilerin bu derse karşı olan duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimlerini nicel olarak değerlendirmeye olanak sağlamaktadır. Çalışmanın temel amacı, geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı sunarak alandaki araştırmacılara ve eğitimcilere destek olmaktır.

Anahtar Kelimeler

İlköğretim, Beden Eğitimi, Tutum, Ölçek Uyarlaması, Psikometrik Özellikler, Eğitim Psikolojisi

Yazarlar

Yaprak Kalemoğlu-Varol, Hakan Ünlü, Mehmet Kürat Erbağ, Adem Metin Sünbül

Amaç

İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği'nin temel amacı, ilköğretim öğrencileri arasında Beden Eğitimi dersine yönelik olumlu veya olumsuz tutum düzeylerini belirlemektir. Bu ölçüm, öğrencilerin derse katılım motivasyonları, spor yapmaya yönelik inançları ve dersin önemine dair algıları anlamlandırmak için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, aynı zamanda eğitim programlarının etkinliğini değerlendirme ve Beden Eğitimi öğretmenlerinin pedagojik yaklaşımlarını geliştirmeye yönelik ihtiyaçları tespit etme konusunda da araştırmacılara değerli veriler sunmaktadır. Orijinal ölçeğin Türkçe kültürüne uyarlama sürecinde, dilsel ve kültürel etkililiğin sağlanması hedeflenmiştir.

Yapı

Ölçeğin ölçtüğü psikolojik yapı, bireylerin belirli bir nesneye (bu durumda Beden Eğitimi dersi) karşı geliştirdiği değerlendirici tepkileri ifade eden "Tutum"dur. Tutum, genellikle üç bileşenli olarak kavramsallaştırılır:

Bilişsel Bileşen: Beden Eğitimi dersi hakkındaki inançlar ve düşünceler.

Duygusal (Affektif) Bileşen: Derse yönelik sevgi, ilgi, şükran gibi duygusal tepkiler.

Davran??sal Bile?en: Derse kat?lma, ödevleri yapma veya ders d??? spor faaliyetlerine yönelme e?ilimi.

?BEDTÖ'nün faktör yap?s?, orijinal ölçe?in boyutlar?n? koruyarak veya Türkiye ba?lam?nda yeni boyutlar ortaya ç?kararak bu çok boyutlu tutum yap?s?n? temsil etmeyi amaçlam??t?r.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda geçerlik analizleri, ölçe?in gerçekten ölçmek istedi?i yap?y? ne kadar do?ru ölçtü?ünü göstermek için gerçekleştirilmi?tir. Yap?lan geçerlik çal??malar? genellikle yap? geçerli?i üzerine odaklan?r.

Yap? geçerli?ini test etmek amacıyla, ölçe?in teorik yap?s?n?n Türk örnekleminde de do?rulan?p do?rulanmad???n? incelemek için Do?rulamaya? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Bu analizler, maddelerin beklenen faktörler alt?nda topland???n? ve model uyum indekslerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?unu ortaya koyarak ölçe?in yap?sal geçerli?ini desteklemi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçüm arac?n?n tutarlı ve kararlı sonuçlar verip vermedi?ini belirlemek için yap?lm??t?r. ?BEDTÖ'nün iç tutarlılı??, yaygın olarak kullanılan Cronbach Alfa katsay?s? ile incelenmi?tir.

Uyarlama çal??mas?nda elde edilen Cronbach Alfa de?erlerinin, genel ölçek ve alt boyutlar için yüksek düzeyde oldu?u tespit edilmi?tir (genellikle 0.70 ve üzeri). Bu sonuçlar, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek düzeyde bir iç tutarlılı??a sahip oldu?unu ve dolay?s?yla ölçe?in güvenilir bir araç oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?, orijinal ölçe?in yap?s?n? teyit etmek ve Türkçe formunun yap?sal geçerli?ini sa?lamak amacıyla incelenmi?tir. Bu süreç, genellikle Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA) ile ba?lar, ardından Do?rulamaya? Faktör Analizi (DFA) ile tamamlan?r.

DFA sonuçlar?, Türkçe formun orijinal ölçekteki faktör yap?s?n? büyük ölçüde korudu?unu veya kültürel farklılıklar nedeniyle küçük modifikasyonlarla kabul edilebilir bir uyum sa?lad???n? göstermi?tir. Faktör yüklerinin yeterli düzeyde olması, maddelerin ilgili alt boyutlar? temsil etme yetene?inin güçlü oldu?unu kan?tlam??t?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçeği (Adaptation)

Format: Genellikle 5'li Likert tipi dereceleme (Örneğin: Kesinlikle Katılmıyorum'dan Kesinlikle Katılıyorum'a).

Mevcut Diller: Türkçe (Türkçeye uyarlanmıştır).

Popülasyon Grubu: İlköğretim öğrencileri.

Yaş Grubu: İlköğretim kademesindeki öğrenciler (genellikle 9-14 yaş aralığı).

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki çeşitli ilköğretim okullarında öğrenim gören öğrenciler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan kağıt-kalem veya dijital anket formu.

Anahtar Kelimeler

Öğrenci Tutumu, Faktör Analizi, Geç Tutarlılık, Beden Eğitimi Dersi, Psikoloji Ölçeği

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Yaprak KALEMOĞLU VAROL

Yazar ORCID Tanımlama: ORCID bilgisi mevcut değildir.

Bağlantı E-posta Adresleri: yaprak81@gmail.com

İletişim Adresi: İlgili akademik kurumlar üzerinden sağlanmaktadır (Detay verilmemiştir).

Şinler, Ücret ve Test Yayı

Ölçeğin yayımlandığı yıl **2016**'dır. Ölçek, akademik araştırmalarda kullanılmak üzere geliştirilmiştir. Ticari kullanım ve telif hakları için sorumlu yazar Yaprak Kalemoğlu Varol ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal çalışmasına ait PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

[ilkogretim-beden-egitimi-dersi-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Kalemoğlu-Varol, Y., Ünlü, H., Erbağ, M.K., ve Sünbül, A.M.(2016). İlköğretim Beden Eğitimi Dersi

Tutum Ölçeğinin Türkçeye uyarlanması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 27(1), 16-26.

İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır.

Ölçek maddeleri bu kaynakta mevcut değildir. Maddeler için yayımlanan makaleye başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM